

Poletna šola – Moravske Toplice, 2.julij 2014

Zapisnik delavnice »Improving accessibility of prevention program for vulnerable youth«

Delavnica je potekala v slovenskem jeziku

Vodila: Polonca Truden Dobrin

Sodelujoči: Zoran Pavlovič (Svetovalni center za otroke in mladostnike), Špela Debeljak (SZTOK-Slovenska zveza za tobačno kontrolo), Nina Rogelj (Brez Izgovora), Marija Posavec (Zavod za javno zdravstvo Zagreb), Tjaša Prošek, Kuhar Doroteja (NIJZ – Enota Novo Mesto), Darja Dravec in Mihaela Flisar (PUM), Božidar Voljč (Inštitut Emonicum, Ekspert SZO), Mojca Juričič (UL Medicinska fakulteta)

V dopoldanskem delu delavnice (10.30 – 12.00) je Špela Debeljak predstavila delo SZTOK (Slovenske zveze za tobačno kontrolo, ki je del Slovenske mrežez javno zdravje) in razvila se je razprava zakaj ni več programov za preprečevanje, zmanjševanja in opuščanje kajenja med mladostniki. Za tem je bila predstavitev Polone Truden Dobrin, kot uvod v popoldansko razpravo.

Razpravo v popoldanskem delu delavnice (13.00 – 14.30) sta z predstavijo svojih izkušenj z delom z ranljivimi skupinami mladostnikov oz. mladih vključenih v PUM Mihaela Flisar in Darja Dravec. Ko se mladostniki, mladi prijavijo na Zavod za zaposlovanje in so registrirani kot brezposelni, se lahko vključijo v PUM, kjer se lahko eno leto izobražujejo in za vsako uro, ko so prisotni dobijo določeno denarno nadomestilo in potne stroške. PUM izoraževanje se izvaja le v večjih mestih, kandidati iz bolj oddaljenih krajev morajo prihajati v mesta. Iz odgovorov fokusnih skupin je bilo razvidno, da ti mladostniki niso deležni zdravstvenih preventivnih pregledov, bi si jih pa želeli. V PUM se ne moreo vključiti odvisniki.

Nina Rogelj je predstavila vrstniške delavnice, ki jih izvajajo preko šol, torej mladostnike, ki se šolajo. V Fužinah izvajajo program, ki zajame celotno skupnost, v kateri so tudi migranti.

V Novem mestu je pereča problematika Romov, ki se večinoma šolajo do 5. razreda, odklanjajo preventivne preglede, še posebej cepljenja.

Marija Posavec je opozorila, da slovenski otroci iz obmejnih krajev, ki hodijo v šolo na Hrvaškem niso deležni preventivnih pregledov, ker nimajo hrvaškega zdravstvenega zavarovanja.

Zoran Pavlovič je opisal populacijo, ki jo vodijo v Svetovalnem centru.

V razpravi smo izluščili možna mesta za dostop do ranljivih otrok in mladostnikov in kako jih vključiti ter jim ponuditi preventivne preglede, ki jim pripadajo:

- Zavodi za zaposlovanje, ko se mladostniki prijavijo kot brezposelne osebe
- PUM-i, ki lahko organizirajo skupinski prihod na pregled

- Centri za socialno delo, ki obravnavajo posameznike mladostnike ali družine z otroci in mladostniki
- Četrtni centri lahko poznajo take posameznike ali družine, ki imajo otroke in mladostnike
- ZZZS evidenca otrok in mladostnikov do 19.leta, ki so zavarovani kot občani
- Mladinski centri in nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z mladimi

Naslednji korak bi bil povezava teh mest z ZD – otroškim ali šolskem dispanzerju za izvedbo preventivnih pregledov, mogoče s prilagojenim delovnim časom, s sodelovanjem enako starih mladih, predvsem pri zdravstveno vzgojnih vsebinah.

Zadevo z otroci v hrvaških šolah bi bilo potrebno urediti (ali z ZZZS in možnostjo plačila pregleda s strani hrvaških kolegov ali z preventivnim pregledom v najbližjem ZD). Verjetno je isto ob avstrijski in italijanski meji in obiskovanju šol v teh dveh državah.

Zapisala:

Mojca Juričič